

Hållbarhetsrådet 2025-12-17; anteckningar

Närvarande:

Ulf Rapp (S) kommunstyrelsens ordförande

Daniel Persson (SD) kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Stefan Hederdal(M) kommunstyrelsens 2:e vice ordförande

Sverre Fredriksson (M) ordförande teknik- och service nämnden

Gunnar Riegertz (SD) viceordförande teknik- och service nämnden

Fredrik Drugge (M) ordförande utbildningsnämnden

Lisette Vermeulen (SD) vice ordförande utbildningsnämnden

Jonny Svensson (S) ordförande bygg- och miljönämnden

Lars-Erik Olsson (S), ordförande socialnämnden från kl. 13.30

Magnus Svanberg, utbildningsförvaltningen

Stefan Elfstrand, Socialförvaltningen

Monica Holmgren, kommundirektör

Peter Krahll Rydberg, miljö- och hållbarhetsstrateg

Anteckningar: (för fler detaljer och innehåll se presentationen)

Föregående möte handlade om invånarnas delaktighet

Aktuella aktiviteter inom hållbarhet; alla deltagare ges möjlighet att berätta om aktuella aktiviteter inom hållbarhet; hållbarhetsstrategen berättar om det aktuella från verksamheten sedan föregående sammanträde.

Fördjupning: Uppföljning, utvärdering av året med hållbarhetsrådet.

Hållbarhetsstrategen ger en överblick över händelser under 2025; reflektion, hur vet vi om det var tillräckligt, vad mer kunde eller borde ha hänt

Hållbarhetsstrategen berättar om sina reflektioner om hur han har uppfattat hållbarhetsarbetet under året som har gått

Utvärdering hållbarhetsrådet, arbetssätt, innehåll: Deltagare utvärderar sammanträdena under 2025, innehåll och upplägg. Därefter utvärderar deltagarna effekten som rådets arbete har gett och förutsättningar för rådets arbete.

Utifrån reflektioner och utvärdering beslutar rådet att lägga tiden för sammanträden på förmiddagen framöver så att hållbarhetsråd och planberedning inte upptar hela eftermiddagen vilket kan vara intensivt och leder till sena eftermiddagar för personalen. Rådet beslutar att förvaltningarna framöver ska representeras av förvaltningscheferna för bättre mandat för deltagande.

Deltagarna diskuterar förslaget på teman för sammanträden 2026. Teman kommer anpassas utifrån synpunkter som kommit fram under utvärderingsövningarna och diskussionerna.

Inga övriga frågor

Nästa sammanträde är 18 februari kl. 10-12

Hållbarhetsrådet 2025-12-17

Syftet med hållbarhetsrådet är att belysa och prioritera frågor med målet att kommunen ska arbeta aktivt, strukturerat och målinriktat med aktuella hållbarhetsfrågor, precis som med övriga frågor i kommunen.

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Hållbarhetsrådet

Upprop

Ulf Rapp (S) kommunstyrelsens ordförande

Daniel Persson (SD) kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Stefan Hederdal(M) kommunstyrelsens 2:e vice ordförande

Sverre Fredriksson (M) ordförande teknik- och service nämnden

Gunnar Riegertz (SD) viceordförande teknik- och service nämnden

Fredrik Drugge (M) ordförande utbildningsnämnden

Lisette Vermeulen (SD) vice ordförande utbildningsnämnden

Jonny Svensson (S) ordförande bygg- och miljönämnden

Rune Kennborn (KD) vice ordförande bygg- och miljönämnden

Lars-Erik Olsson (S), ordförande socialnämnden

Patrik Karlsson (KD), viceordförande socialnämnden

Magnus Svanberg, utbildningsförvaltningen

Stefan Elfstrand, Socialförvaltningen

Therese Lindh, teknik- och servicenämnden

Amanda Gelotte, bygg- och miljöförvaltningen

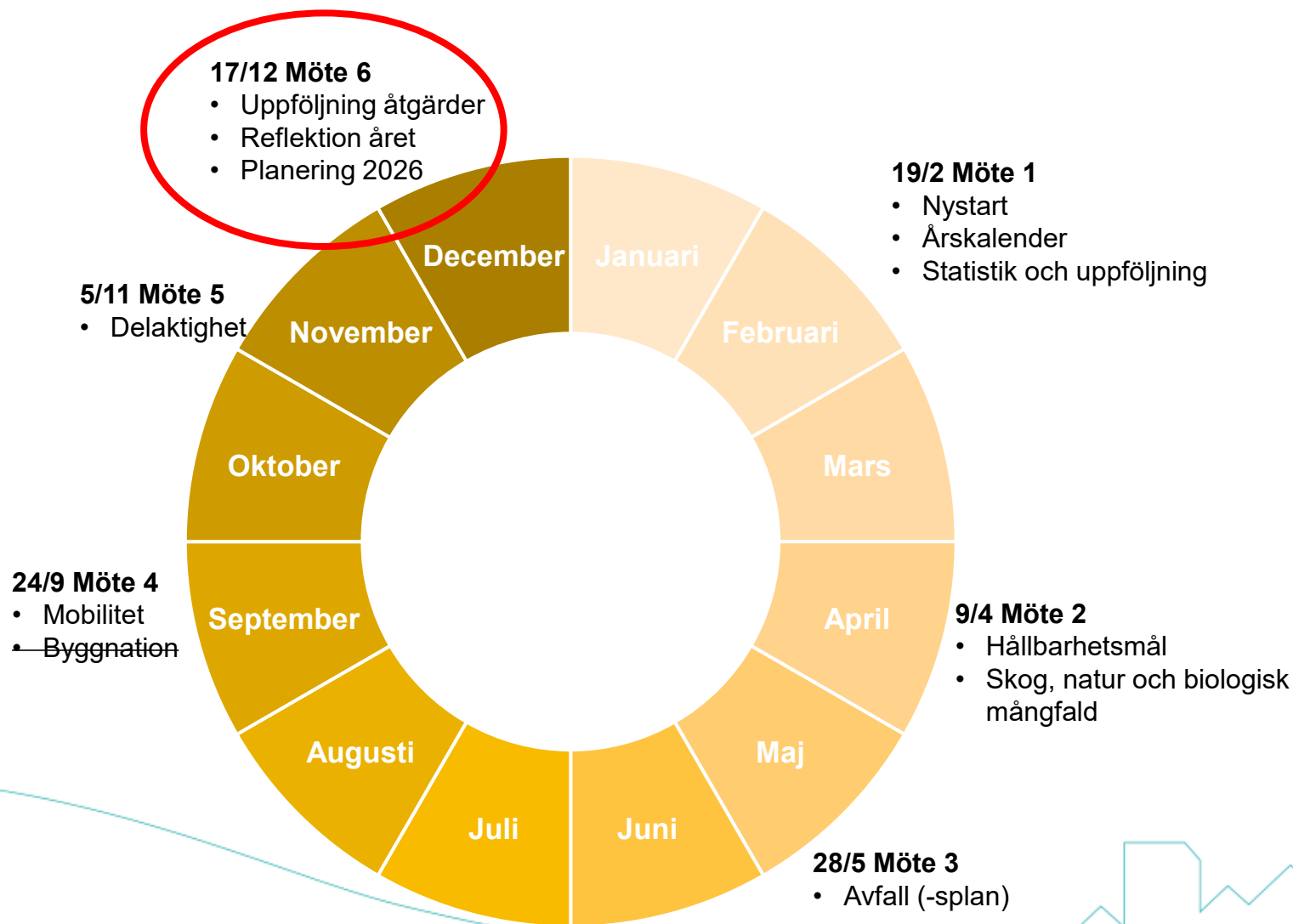
Monica Holmgren, kommundirektör

Peter Krahll Rydberg, miljö- och hållbarhetsstrateg

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Hållbarhetsrådet 2025-11-05

**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Peter Krahll Rydberg

Dagordning

- Föregående möte
- Aktuella aktiviteter inom hållbarhet
- Fördjupning: Uppföljning, utvärdering
 - Detta har hänt under 2025
 - Reflektion hållbarhetsarbete 2026
 - Utvärdering hållbarhetsrådet, arbetssätt, innehåll
 - Planering 2026, arbetssätt, innehåll
- Övriga frågor
- Till nästa sammanträde

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Föregående möte - delaktighet

- Aktuella aktiviteter inom hållbarhet
 - Bordet runt
 - Blandat från verksamheten
- Fördjupning: Delaktighet
 - Övning delaktighet
 - Nuläge delaktighet
 - Effekter från ökad delaktighet
- Övriga frågor

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Aktuella aktiviteter inom hållbarhet

- Bordet runt
- LONA-ansökan våtmark inskickad
- Uppföljning åtgärdsprogram för vatten
- Uppföljning avfallsplan, miljömålsåtgärder, klimatlöften på gång
- Vattengrupp på gång, uppstart i januari
- Planering elfordon, placering, laddning, krisberedskap
- Fortsättning/utveckling återbruk
- Deltagande resurssmart kommun
- Miljöärende vid Buagärdet
- Mobilitetsplan på remiss
- Studiebesök cirkulärt byggande

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Utvärdering – detta har hänt 2025, bl.a.

- Hållbarhetsrådet, 6 sammanträden
- Remissyttrande program för social hållbarhet
- Undersökning laddinfrastruktur, aktuell nuläge
- Uppföljning och redovisning miljöåtgärder och klimatlöften
- Uppföljning mål och åtgärder avfallsplan
- **Intresseanmälan och deltagande i projekt cirkulär upphandling, bygg**
- Intresseanmälan och deltagande testa innovativ kommunikation textilavfall "Klä Ulf"
- Undersöka projekt resurssmart kommun, värva deltagare i kommunen
- Slutredovisning LONA-projekt steg 1 om inventering av våtmarker
- Remissyttrande Naturvårdsplan för Härryda kommun
- Möten kommunledningen, avfallsplan, klimatlöften
- **Nätverksträffar miljöstrategier BR och GR**
- **Nätverksträffar avfallsplan BR**
- **Nätverksträffar kommunkologer BR och GR**
- Återbrukat hus på Lillängsvägen
- Matsvinn, ekologiska livsmedel
- Textilinsamling
- Föreläsning Vikten av mörker, 19 augusti
- Förslag på nya hållbarhetsmål till KF, samtal om hållbarhet med ungdomsråd, pensionärsråd
- Delfinansiering av provfiske i Töllesjön
- Ärende finansiering Mölndalsåns vattenråd
- Hållbarhetsfestivalen, anmälan, planering, kommunikation, föreläsning Ekonomi och biologisk mångfald
- Utredning mensskydd på arbetsplatser
- Enkät god bebyggd miljö, Länsstyrelsen
- Avsiktsförklaring snabbbladdare i centrum
- Resvaneundersökning bland medarbetare
- Tjänstecykeln underhåll, kollektivtrafikkort, kollektivtrafik på faktura
- Borttagning lupiner och gullris vid LSS
- Test av möbelåterbruk nya LSS
- Upphandlingskrav rivning, städmedel, skrivare
- Samlingsmöte alla ansvariga för löften, åtaganden
- Avstämning sopsortering kommunens lokaler
- På egna ben, skolan
- Avstämning avs. inköp av elbilar
- **Solceller på fler tak (2025: ca 25 MWh, 1%; prognos: 425 MWh, 17%)**
- Insamling och sammanställning av upphandlingsstatistik kläder och engångsartiklar
- Utredning vattenråden
- Engagemang i skräpplockning
- Införande av pantrör och fler sopkorgar
- Mätning av nedskräpning juni, oktober
- Ansöka om pengar från Leader Sjuhärad, anläggande av visningsplats för biologisk mångfald, invigning
- Remissyttrande Klimat- och energistrategi Länsstyrelsen
- Framtagande av arkitekturstrategi
- Framtagande av remissversion mobilitetsplan
- Belysningsplan med hänsyn till naturen, utbyte armaturer till LED
- Inledande möten fortsättning och utveckling återbruk
- Förberedelser inför införande av fyrfackskärl
- Utbildning i normmedvetenhet
- Föreläsningar och temakvällar för äldre och anhöriga, hjärnhälsa, 70 är det nya 50 (170 åhörare), seniormässa, School's out
- Sammanträden ungdomsrådet, föreningsrådet, pensionärsråd, demokratipengar

Utvärdering – detta har inte hänt 2025,
kunde ha hänt, borde ha hänt

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Utvärdering – reflektioner

Hur funkar det med hållbarhetsarbetet i Bollebygd?

God engagemang och vilja

Fokus kärnverksamhet, svårt med fler prioriteringar (vad är kärnverksamhet?)

Efterlevnad styrdokument och tagna beslut brister, stor förväntan att alla tar ansvar

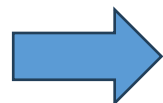
Svårt med mätbarhet, överblick t.ex. status natur, vatten, inköp; delvis svårt att säga hur vi ligger till

Det finns områden som är lite under radarn t.ex. kemikalier, buller, luftkvalité, naturvård, vattenvård, demokrati och delaktighet

Prioritering av hållbarhet svajar

+ Mål, styrdokument, hållbarhetsråd, engagemang

- Resurser, kostnadsångest, hållbarhet som något diffust och långsiktigt

Hållbarhetsrådet

Utvärdering – Hållbarhetsråd

- Utvärdering arbetssätt/innehåll sammanträden under 2025
- Utvärdering funktion och effekt
- Planera 2026

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Utvärdering – arbetssätt, innehåll

Vilket tema var mest intressant?

Något som du saknade, hade hoppats på?

Vilka arbetssätt var mest givande?

(gästpresentation, föredrag, gruppdiskussion, hemläxa, workshop)

tänk själv, anteckna, 5 min

28 maj möte 3

Avfall (-splan)

- Om nedskräpning
- Styrning och mål avfall
- Markus, gäst tekniska om fyrfackssystemet
- Therese om matsvinn

BOLLEBYGD
KOMMUN

19 feb. möte 1

- Nystart
- Årskalender
- Remiss program social hållbarhet
- Statistik och uppföljning
 - Miljömål
 - Agenda 2030
 - Energi
 - Utsläpp

24 sept. möte 4

Mobilitet

- Övning-utmaningar prioritering-lösningar-effekter
- Mobilitetsplan

9 april möte 2 (Bollegården)

- Hållbarhetsmål
 - Diskutera exempel på nya mål
- Skog, natur och biologisk mångfald
 - Andreas, gäst tekniska om kommunens skog

5 nov. möte 5

Delaktighet

- Gäster Kristina (folkhälsa), Caroline (kommunikation)
- Övning projektplan
- Delaktighet, nuläge och utmaningar
- Effekter av ökad delaktighet

Utvärdering funktion och effekt

Syftet med hållbarhetsrådet är att belysa och prioritera frågor med målet att kommunen ska arbeta aktivt, strukturerat och målinriktat med aktuella hållbarhetsfrågor, precis som med övriga frågor i kommunen.

Vad blev effekten under 2025 och kan vi öka den framöver?

tänk själv, anteckna 5 min – prata ihop er per nämnd/förv., anteckna. 5 min – reflektion storgrupp

Stödfrågor- hur blev det?

Vad tog du med dig tillbaka efter sammanträden? /Hur kan det bli bättre?

Hur förankrade du det på hemmaplan? /Hur kan det bli bättre?

Hur påverkade det arbetet i nämnd, förvaltning?

Stödfrågor struktur

Har du tillräckligt tydligt mandat och uppdrag för deltagande? /Hur kan det bli bättre?

Är rätt roller representerade i rådet för att kunna nå bra effekt? (motion, jämförelse andra råd, vattenråd)

Ger mötesuppläggen, förberedelse, information rätt förutsättningar? /Hur kan det bli bättre?

Övriga tankar för att arbeta aktivt, strukturerat och målinriktat?

Temat 2026?

Uppdrag 2026 som berör flera nämnder:

Samtliga nämnder genomför en **kartläggning** av, för respektive verksamhet prioriterade hållbarhetsområden och formulerar aktiviteter och mål till sina verksamhetsplaner. Kartläggning aktualiseras varje mandatperiod.

I beredning av alla politiska beslut som är strategiska, kommunövergripande eller med större samhällspåverkan ska konsekvensen för hållbarhetens tre dimensioner redovisas i beslutsunderlagen. Till stöd för **bedömningen** tas det fram en **handbok**.

Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en verksamhetsanpassad **hållbarhetsutbildning** för såväl medarbetare som politiker. Utbildningen ska uppdateras var fjärde år.

Samtliga nämnder ska arbeta med insatser som bidrar till att kommunens **energianvändning** minskar.

Andel **fossilfria fordon** ska öka varje år i den mån krisberedskap, teknik och ekonomi tillåter det.

Händelser 2026:

Mobilitetsplan
Hållbart byggande, projekt cirkulär upphandling
Fyrfackskärl introduceras, källsortering ökar
Val
Energiplan
Arkitekturstrategi
...

Särskilda utmaningar:

Kunskap och koll på läget
Inköp och upphandling inkl. återbruk, lagning, avfall
Hälsa och motion
Demokrati och delaktighet
Vatten, vattenförvaltning
Klimatanpassning
Näringsliv och hållbarhet
Markanvändning
Mobilitet
Åldrande befolkning
...

BOLLEBYGDS
KOMMUN

Förslag på teman under 2026 – ändringar med hänsyn till dagens utvärdering, utifrån aktuella händelser

- Februari:
 - Remiss mobilitetsplan,
 - Uppdrag kartläggning hållbarhet per nämnd
- April:
 - Uppföljning och analys (avfallsplan, klimatlöften, miljömål, hållbarhetsarbete),
 - Uppdrag hållbarhetsutbildning
- Maj:
 - Demokrati, hur får vi fler att engagera sig i förening, politik, samhälle?
 - Uppdrag hållbarhetsbedömning
- September:
 - Hälsa, motion
- November:
 - Klimat, utsläpp och effekter i Bollebygd
 - Uppföljning uppdrag kartläggning, utbildning, bedömning
- December:
 - Generationsmålet och långsiktighet (ekonomi, ekologi, socialt)

Övriga frågor?

BOLLEBYGDS
KOMMUN

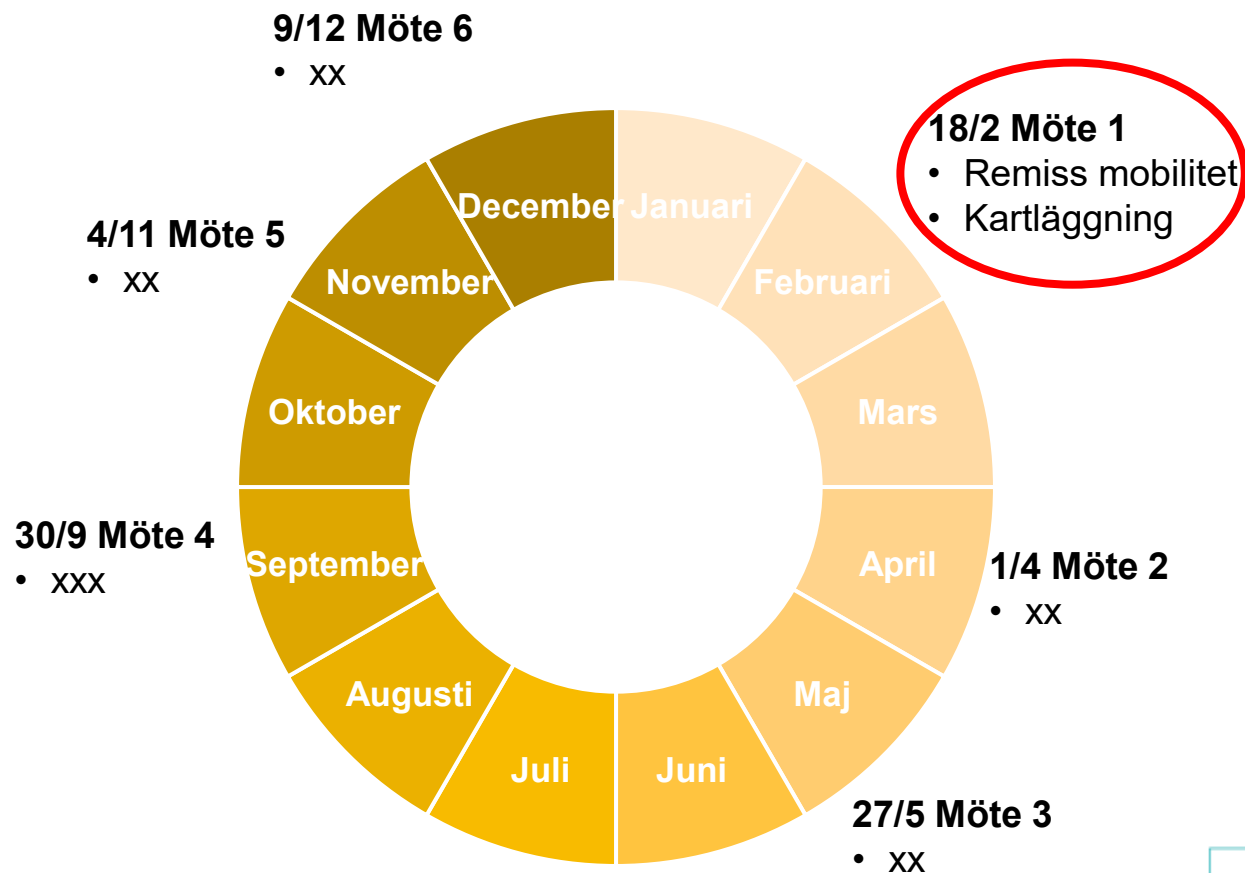
Nästa sammanträde

18 februari

Tema: Remiss
mobilitetsplan, kartläggning

Hemläxa:

- Inspel till remissvar mobilitetsplan
fokus hållbarhet!
- Nämnd och förvaltning, hur ska vi
jobba med kartläggningen?

BOLLEBYGDS
KOMMUN